

Zahrada snů?

Krásná a bez práce!

Při plánování zahrady přemýšlejte o způsobu její údržby. Čím ji osadit, jak se starat

a kdy si zaplatit profesionála, vědí odborníci s hodně zelenými prsty

TEXT KRISTINA SEMBEROVÁ

Živý plot

I NEPROSTUPNOU ZELENOU HRADBU JE NUTNÉ UDRŽOVAT A OBČAS PROŘEZAT DO POŽADOVANÉHO TVARU. „S POTŘEBNÝM NÁRADÍM SE DÁ DOCÍLIT RŮZNÝCH PODOB ŽIVÉHO PLOTU, A TAK SE Z NĚJ MŮŽE STÁT VELMI ZAJÍMAVÝ PRVEK,“ VYSVĚTLUJE ŠIMON PROKOP. CENA ZÁLEŽÍ NA VELIKOSTI PLOTU (VÝŠCE A ŠÍŘCE), ŘEZ A ÚDRŽBA OD 12 Kč/m².

Zahrada na přání

✓ KDY ZAČÍT

O zahradě snů přemýšlejte ideálně ještě před dokončením stavby domu, když je hotová hrubá stavba a začínají se dělat terénní úpravy. To ještě nejsnáze zvládnete případné změny terénu i položení závlahového systému a vytvoření průchodů závlahy k domu. Začínat s realizací před stavbou nemá cenu, protože se během stavby zničí nebo dojde ke změnám. „Správně zvolený styl zahrady nasadí domu ‚zelenou korunu‘, vznikne tak venkovní pokoj. Zahrada, která se svým domem nelaží, jej dokáže esteticky znehodnotit,“ upozorňuje Renata Břeňová.

✓ JAKOU CHTÍT

Dopředu si promyslete, jakému účelu bude zahrada sloužit. Má být relaxační, ‚bezúdržbová‘, s dětským koutkem, nebo částečně užitková, v níž se okrasné dřeviny střídají se záhonky se zeleninou? Kolik času můžete věnovat péči o ni a v jakém stylu by se zahrada měla vyvíjet? To vše by mělo být zapracováno do jejího plánu, včetně detailního umístění rostlin a doplňků.

✓ NA CO SE ZAMĚŘIT

„Především na detaily, které velice usnadní následnou údržbu – např. využití netkaných textilií, mulčovací kůry, tzv. neviditelné obrubníky a jiné,“ radí Soňa Černá. Čím obtížnější údržba, tím dražší. Snažte se proto vyvarovat schodů, visutých říms aj.

✓ CENA

Odvíjí se od složitosti návrhu, velikosti zahrady, terénních úprav, kvality zeminy a od prvků. „Do prvorepublikových zahrad se naváželo 30–40 cm kvalitní zeminy, stále se tam drží, stačí ji prokypřit, a můžete sázet. Chybí-li, je třeba ji navézt,“ vysvětluje Libor Obst. Prosátou zeminu horší kvality ze staveb koupíte v kompostárnách, 1 m³ za 600 Kč, kvalitní stojí až 1500 Kč a dostanete k ní certifikát původu, na zahradě 300 m² s 10 cm vrstvou zaplatíte za půdu kolem 30 000 Kč plus práce a doprava. Kvalitní zemina je vlastně kompost, ze kterého po dvou deštích vyraší plevely. >

S KÝM JSME MLUVILI

SOŇA ČERNÁ,
Navrhne vám
zahradu na přání,
s týmem ji
zrealizuje a bude
se o ni starat.
www.sonacerna.

estranky.cz, e-shop na <http://zahradycerna.eshop-zdarma.cz>

LIBOR OBST
Pravidelně
a celoročně
se stará
o zahradu kolem
naší redakce,
navrhuje zahrady

a závlahové systémy Hunter.
libor.obst@volny.cz

RENATA BŘEŇOVÁ
Zahrady veřejné
i soukromé
nejen navrhuje,
ale i realizuje,
rekonstruuje
a pravidelně o ně

pečuje. Poskytne vám i radu či
konzultaci. www.gardenservis.cz

ŠIMON PROKOP
Od návrhu
zahrady a její
realizace přes
pravidelnou
údržbu zeleně
až po rizikové

kácení stromů zvládne vše.
www.levny-zahradnik.cz

JAK TO PROBÍHÁ

Při správně naplánovaném harmonogramu nezabere realizace vlastní zahrady mnoho času. Po dokončení stavebních prací na domě se provádějí terénní úpravy, podle potřeby se naváží a rozhrnuje zemina, poté se stříká proti plevelům.

Do vytyčených záhonů se vysadí dřeviny a květiny, prosypou se mulčovací kúrou nebo oblázky, nainstalují se kameny a jiné doplňky. Nakonec se dělá trávník – setý nebo kobercový. „Nedodržení časového postupu lidí

jsou často netrpěliví sice realizaci urychlí, ale zhorší její následnou údržbu,“ vysvětluje Renata Břeňová. Založení středně velké zahrady (250 m² trávníku a 350 m² výsadby) trvá zhruba osm dní, přípravné práce 14 dní.

SVĚŘTE TO PROFÍKŮM

Stejně jako dům i zahradu si nechte navrhnout od profesionála. Nejlepší volbou je doporučený zahradník nebo zahradní architekt. „Nabídne ucelený koncept, v němž jsou rostliny, které se hodí na určité místo, třeba světovou stranu, a vzájemně se doplňují i v kvetení. Na návrhu (zpravidla 3D) vám ukáže, jak se zahrada bude vyvíjet v čase,“ dodává Soňa Černá.

Zelená se tráva

✓ PŘÍPRAVNÁ FÁZE

„Těžké půdy jsou pro výsev travní směsi nevhodné, musejí se převrstvit zeminou s namíchaným pískem, alespoň 10 cm, aby trávník snadno odnožoval – zahustil,“ vysvětluje Libor Obst častý neúspěch trávníků na zahradách. Nejprve se pozemek odplevelí, půda naveze a nakypří, třeba kultivátorem, a urovná do požadovaného tvaru.

✓ SETÝ, NEBO KOBERCOVÝ

Do připravené půdy zasejte travu (pečlivě si vyberte vhodnou směs) a pak týdně zalévejte. Nebo si nechte položit kobercový trávník. Na uválcovanou půdu se rozbalují jednotlivé role s kobercem. Po lehkém zválcování vydatně zalévejte, aby neuschl,

a zhruba za osm dní jej můžete poprvé posekat. Ihned po položení je krásně zelený, po dvou týdnech se po něm můžete procházet, oči ani chodidla nebude rušit plevel. Lze si jej pořídit po celou sezonu.

✓ KOLIK STOJÍ TRÁVNÍK

„Cena se podle množství a druhu pohybuje zhruba od 100 do 170 Kč za m² kobercového trávníku, plus pokládka,“ říká Soňa Černá. „Setý trávník je následně náročnější na údržbu a finanční prostředky – více trpí na zaplevelení, je nerovnoměrný a nevyvážený,“ dodává Renata Břeňová. Sekání vyjde od 1 Kč/m² a vertikutace od 5 Kč/m² (www.levny-zahradnik.cz), profesionální setí od 30 Kč/m².

Rostou stromy, kvetou květiny

✓ STROMY

Rozhodujete-li se o nákupu dospělých stromů, určitě se poraďte se zahradním architektem, zdali se vám vybraný kus hodí na dané místo. Často totiž stromy uhynou jen proto, že potřebují jiné podmínky. Lepší než úplně vzrostlé stromy (šance na užití je 50%) je pořídit si středně vzrostlé ze školky. „Listnaté keře by ve školce měly být nejméně jednou přesazované a zastřížené. Vzpřímené jehličnaté dřeviny kupujte v minimální výšce 40 cm a stromy s kmínkem o velikosti obvodu 8–10 cm, dvakrát přesazované,“ radí Soňa Černá. Větší stromy lze sázet pouze pomocí větší techniky, která se na zahradu musí nějak dostat. Cena: jehličnatý pěti- až sedmiletý strom několik tisíc korun, 15letý desetitisíce, 2,5–3 m vysoký listnatý strom 1500–2000 Kč.

✓ KVĚTINY

Vyberte si ty, co se vám líbí a které na vybraném místě porostou! Dobrodružství zažijete při pěstování květin ze semínek, ihned se můžete kochat z květin v květináči. V zahradnictví, okrasných školkách nebo zahradních centrech zkontrolujte zdravotní stav rostliny a kořenový systém. Chystáte-li

se na skalku, nechte si ji profesionálně založit, její přestavba se počítá na týdny a tisíce. Cena: keře 40–60 Kč, trvalky 20–50 Kč, v Praze např. www.zahradnictvi-chladek.cz >

🖱️ ZELENÝ INTERNET

Na www.nejremesnici.cz zadejte heslo zahrada a vybírejte zahradníka dle referencí. Cokoli vás zajímá, se dočtete na <http://vasi-zahradnici.cz>.

Rande s motorovkou

NEJLÉPE V ZIMĚ, DO 5 °C. „PRO STROMY S OBVODEM KMENE 80 cm A VÍCE VE VÝŠCE 130 cm MUSÍTE ZAJISTIT POVOLENÍ OD ODBORU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. POŠLETE ŽÁDOST A ČEKEJTE NA POVOLENÍ, KÁCENÍ PLÁNUJTE JIŽ KONCEM LÉTA,“ RADÍ ŠIMON PROKOP. CENA ZÁLEŽÍ NA VELIKOSTI KORUNY A DRUHU STROMU, OVOCNÉ OD 250 Kč.

PODZIM + ZIMA

Profesionálové mají teď méně práce a budou se vašemu projektu věnovat, na jaře už můžete sázet. Teď prořežte stromy, specialisty si ale radši objednejte už v létě či na podzim. „Ovocné stromy vyžadují řez alespoň jednou za dva roky,“ radí Šimon Prokop. „Nenechte si nic přerůst přes hlavu. Pravidelná péče je levnější než 1× za 5 let o zanedbanou zahradu.“

Rekonstrukce zahrady

NA STARÉ A NEUDRŽOVANÉ ZAHRADĚ JE TŘEBA RAZANTNÍ PROŘEZ, POKÁCENÍ NĚKTERÝCH DŘEVIN, MECHANICKÉ ČI CHEMICKÉ ODPLEVENÍ, REKONSTRUKCE TRAVNATÝCH PLOCH, DOSADBA NOVÝCH ROSTLIN A OPRAVA ZAHRADNÍCH STAVEB. NA NOVOU ZAHRADU SI NECHTE VYPRACOVAT PROJEKT. „JE DOBRÉ VYTIPOVAT ZAJÍMAVÉ PRVKY VE STÁVAJÍCÍ ZAHRADĚ,“ RADÍ RENATA BŘEŇOVÁ.

Práce na zahradě přizpůsobte vegetačnímu období rostlin. Odborníci vám poradí, kdy co udělat.

Systém zalévání**KDY POKLÁDAT**

Nechcete-li pobíhat po zahradě s konví, pořídte si závlahový systém. „Důležitá je velikost zavlažované plochy, zda se jedná o trávník, či keřové výsadby, zdroj vody – studna, jímka, vodovodní řád – a její tlak,“ vysvětluje Renata Břeňová, jak se vytváří návrh celého systému. „Vstupní investice do studny je náročnější, ale při současných cenách vody je návratnost nákladů rychlá.“ Ideální je pokládat závlahový systém při zakládání zahrady, v založené zahradě se musí sloupnout trávník, začistit, položit

systém, upevnit a opět pokrýt trávníkem. Po zimě si však půda často sedá.

JAKÝ VYBRAT

Na trávník si pořídte výsuvné postřikovače, rotační nebo rozprašovací. Podle velikosti plochy vyberte vhodnou délku a úhel dostřiku. Na keře a rostliny je vhodnější kapková nebo mikrozávlaha. „Vše řídí automatická jednotka napojená na dešťové čidlo, které blokuje závlahu při srážkách. Přináší značnou úsporu času a vody,“ vysvětluje Soňa Černá.

Správná péče**PRAVIDELNÁ ÚDRŽBA**

Zahradu potřebuje jednou týdně posekat trávu, 2× za rok zvertikutovat a postřikat proti škůdcům a plevelům, 3–4× ročně pohnojit dlouhodobým hnojivem, 2× ročně prořezat keře, stromy stačí jednou za rok či dva. „Správně založená zahrada sice nevyžaduje tolik základní péče, ale nejméně 2–3× za rok by ji měl odborník vidět. Nesprávnou údržbou si totiž lze zahradu zničit,“

tvrdí Soňa Černá. „Každý rok se mění klimatické podmínky, konzultace s odborníkem se vyplatí alespoň jednou ročně,“ tvrdí Renata Břeňová.

ZAHRADNÍK NA ROK NEBO NA SEZONU

Nemáte-li na údržbu čas, najměte si celoroční zahradníky, kteří se o zahradu postarají, nemusíte mít ani žádné zahradnické náčiní. Pokud běžnou údržbu zvládnete sami a netroufáte si třeba na výškové nebo jiné speciální práce, najměte si profesionály na konkrétní činnost. Počítejte však s delší objednáací lhůtou. „Profesionál ví, kdy se co má udělat a jakým způsobem, hodí se na celoroční údržbu. Na sekání zahrady či pleť si najměte důchodce nebo studenta z okolí, je to levnější a snadno mu vysvětlíte, co si přejete,“ vysvětluje Libor Obst.

CENA

Odvíjí se od velikosti zahrady a vzdálenosti, kterou je třeba dojíždět, za 300–400 m² zaplatíte měsíčně 4000–5000 Kč, v ceně je sekání každý týden, hnojení, údržba závlahového systému a zazimování zahrady, menší zahrada vyjde od 800 Kč/měsíc. ●

NEJČASTĚJŠÍ CHYBY

Všichni dotázaní se shodují, že nejčastější chybou je, že lidé přijdou až v momentě, kdy jejich vlastní pokusy nevyšly nebo jim zahrada prorůstá do domu.

Lepší je obrátit se na profesionály rovnou a vybrat si toho, který vám vyhovuje. Podívejte se proto dopředu na jeho realizace a reference. Zahradu ihned

po výsadbě nevypadá jako z katalogu, dejte jí čas vyrůst. Není třeba ji neustále hnojit a prořezávat. Některé práce zvládnou profíci snáze díky vybavení a zkušenostem.